

94/2008. (IV. 23.) Korm. rendelet

a Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya között a romániai magyar hadisírok és a magyarországi román hadisírok jogi helyzetéről szóló Megállapodás kihirdetéséről

1. § A Kormány e rendelettel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya között a romániai magyar hadisírok és a magyarországi román hadisírok jogi helyzetéről szóló Megállapodás (a továbbiakban: szerződés) kötelező hatályának elismerésére.
2. § A Kormány a szerződést e rendelettel kihirdeti.
3. § A szerződés hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás

a Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya között a romániai magyar hadisírok és a magyarországi román hadisírok jogi helyzetéről

A Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek) azon meggyőződésüktől vezérelve, hogy a katonáknak és a polgári személyeknek, akik életüket veszítették a két világháborúban a különböző hadiesemények következtében, joguk van méltó, örök nyughelyre,

kiindulva a humanitárius nemzetközi jogi szabályokból és elvekből, a háború áldozatainak védelmére vonatkozóan Genfben, 1949. évi augusztus hó 12. napján kelt Egyezmények és azok 1977. június 8-i Kiegészítő Jegyzőkönyvei rendelkezéseiből, valamint a Magyar Köztársaság és Románia között Temesvárott, 1996. szeptember 16-án aláírt, a megértésről, az együttműködésről és a jószomszédságról szóló Szerződés elveiből, az alábbiakban állapodtak meg:

1. Cikk

A fogalmak meghatározása

A jelen Megállapodásban előforduló fogalmakhoz a következő jelentés társul:

(1) „román háborús elesettek”:

a) a román állam fegyveres erőinek tagjai, beleértve a nemzetközi egyezmények értelmében a katonákkal hasonló jogállású személyeket, akik a két világháborúban a hadiesemények következtében vagy hadifogságban veszítették életüket, akiket a Magyar Köztársaság területén temettek el;

b) román polgári személyek, akiket a világháborúk következtében letartóztattak, internáltak vagy deportáltak, kivégeztek, és a Magyar Köztársaság területén temettek el.

(2) „magyar háborús elesettek”:

a) a magyar állam fegyveres erőinek tagjai, beleértve a nemzetközi egyezmények értelmében a katonákkal hasonló jogállású személyeket, akik a két világháborúban a hadiesemények következtében vagy hadifogságban veszítették életüket, akiket Románia területén temettek el;

b) magyar polgári személyek, akiket a világháborúk következtében letartóztattak, internáltak vagy deportáltak, kivégeztek, és Románia területén temettek el.

(3) „román hadisírok”:

a Magyar Köztársaság területén található román háborús elesettek egyedi vagy tömegsírhelyei, melyek önállóan, vagy temetőben, illetve azok parcelláiban találhatóak.

(4) „magyar hadisírok”:

Románia területén található magyar háborús elesettek egyedi vagy tömegsírhelyei, melyek önállóan, vagy temetőben, illetve azok parcelláiban találhatóak.

(5) „háborús emlékművek”:

háborús esetetek emlékére emelt emlékművek, emléktáblák és emlékjelek.

2. Cikk

Együttműködés

(1) A Szerződő Felek kölcsönösen biztosítják a Magyar Köztársaság területén található román hadisírok és háborús emlékművek, illetve a Románia területén található magyar hadisírok és háborús emlékművek megőrzését és a háborús esetetek örök nyugalomhoz való jogát, beleértve azt is, hogy nem engedik meg a hadisírok és a háborús emlékművek közvetlen közelében olyan építmények és létesítmények elhelyezését, amelyek nem összeegyeztethetők az adott hely méltóságával.

Továbbá a Szerződő Felek biztosítják a hadisírok és háborús emlékművek azonosítását, nyilvántartását, létesítését, javítását és gondozását, valamint a földi maradványoknak az érdekelt Szerződő Fél államának területére való esetleges áthelyezésével kapcsolatos egyeztetéseket.

(2) A Szerződő Felek a 6. Cikk (1) bekezdésben meghatározott, a Megállapodás végrehajtásáért felelős szervei kölcsönösen tájékoztatják egymást mindenekelőtt:

a) a román és magyar hadisírokról, valamint háborús emlékművekről, megjelölve elhelyezésüket és állapotukat, továbbá az újonnan felfedezett hadisírokról és háborús emlékművekről;

b) a harcokban elesett és saját államuk területén eltemetett román és magyar háborús esetetek névsoráról és egyéb azonosítási adatáról;

c) a hadisírok, valamint háborús emlékművek rongálásáról, újjáépítésük érdekében tett intézkedésekről, valamint a hasonló esetek megakadályozását célzó erőfeszítésekről.

(3) A Szerződő Felek összehasonlítják az információcsere eredményeként kapott adatokat saját adataikkal és egymást kölcsönösen tájékoztatják az esetleges eltérésekről.

(4) A háborús esetetek emlékének ápolása érdekében bármelyik Szerződő Fél biztosítja a másik állam állampolgárai számára a területén található hadisírok és háborús emlékművek látogathatóságát.

(5) A Szerződő Felek kölcsönösen engedélyezik egymás kutatóinak a jelen Cikk (2) bekezdésében említett adatokba való betekintést.

(6) A Szerződő Felek támogatják egymást a másik állama területén lévő hadisírok és háborús emlékművek kutatása, azonosítása, megjelölése és védelme területén.

3. Cikk

A hadisírok és a hadi emlékművek elhelyezése

(1) A Szerződő Felek kölcsönösen, térítésmentesen egymás rendelkezésére bocsátják azokat a földterületeket, ahol a hadisírok és háborús emlékművek találhatóak, vagy ahol a későbbiekben létesülnek.

(2) A Szerződő Felek törekednek arra, hogy a hadisírokat és a háborús emlékműveket az eredeti helyükön őrizték meg.

(3) Amennyiben a jelen Cikk (1) bekezdésében meghatározott földterületet az egyik Szerződő Fél közérdek miatt más célra kívánja hasznosítani, az érdekelt Szerződő Fél a jelen Cikk (1) bekezdésében előírt feltételek betartásával új földterületet biztosít és vállalja a hadisírok és háborús emlékművek áthelyezésével és rendezésével járó költségeket.

(4) Az új földterület kiválasztása, valamint a hadisírok és háborús emlékművek áthelyezése a másik Szerződő Fél beleegyezésével történik.

(5) A Magyar Köztársaságban és Romániában újonnan feltárt román és magyar hadisírok rendezését azon a helyen kell megvalósítani, ahol a földi maradványokat megtalálták. Ha ez nem lehetséges, a Szerződő Felek által meghatározott méltó helyen.

(6) Amennyiben az egykori hadisírok és háborús emlékművek helyreállítása már nem lehetséges, a felelős Szerződő Fél lehetőséget biztosít a másik Szerződő Fél számára az adott helyen a körülményeknek megfelelő emléktábla állítására. Ennek költsége a felelős Szerződő Felet terheli.

(7) A háborús emlékműveken a feliratok kétnyelvűek lesznek, románul és magyarul.

(8) Amennyiben a román vagy a magyar hadisírokkal együtt egy adott helyen más államok hadisírhajói is találhatóak, a hadisírgondozó tevékenység során fogantató, változást eredményező intézkedések meghozatala előtt egyeztetni kell az érintett államok illetékes szerveivel.

4. Cikk

A földi maradványok exhumálása és újratemetése

(1) A háborús elesettek földi maradványainak újratemetése, vagy pedig az érdekelt Szerződő Félnek történő átadása céljából végzendő exhumálása kizárólag annak kérésére, a másik Szerződő Fél beleegyezésével történhet meg. A kérelmet és a választ diplomáciai úton, írásban közlik egymással.

(2) Az exhumálás engedélyezését követően a Szerződő Felek megegyeznek az exhumálás és az újratemetés, vagy a földi maradványok átadásának részleteiben.

(3) A földi maradványok exhumálását a Szerződő Felek illetékes hatóságai engedélyével hajtják végre. A földi maradványok áthelyezésének költségei a kérelmezőt terhelik.

(4) A földi maradványok exhumálása és újratemetése lehetőség szerint a Szerződő Felek képviselőinek jelenlétében történik.

(5) Amennyiben az újratemetés a másik Szerződő Fél országának területén valósul meg, az érdekelt Szerződő Fél a másik Szerződő Félnek előzetesen bemutatott és általa jóváhagyott terv alapján valósítja meg.

(6) Minden exhumálást és újratemetést jegyzőkönyvben kell rögzíteni, amelynek tartalmaznia kell a hadisír eredeti helyét, valamint új helyszínét, az újratemetett személy adatait, a fejfán található sírfeliratok szövegét, továbbá egyéb azonosítási adatokat és a tárgyi maradványokat. Az exhumálás és újratemetés digitális felvételeken is rögzítésre kerül.

5. Cikk

Költségek

(1) Mindkét Szerződő Fél viseli országa területén a másik Szerződő Fél hadisírhajainak és háborús emlékműveinek fenntartási és gondozási költségeit.

(2) Mindkét Szerződő Fél saját költségén a másik Szerződő Fél országának területén és annak beleegyezésével rendezheti és gondozhatja hadisírhajait és háborús emlékműveit.

6. Cikk

A Megállapodás végrehajtása

(1) A jelen Megállapodásban rögzített kötelezettségek technikai végrehajtásáért a Magyar Köztársaság részéről a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, Románia részéről a Hősök Kultuszának Országos Hivatala felelős. A Szerződő Felek diplomáciai úton kölcsönösen tájékoztatják egymást a kijelölt végrehajtó szervek esetleges változásairól.

(2) A Szerződő Felek kölcsönösen biztosítják a jelen Cikk (1) bekezdésében megjelölt szervezeteknek a másik Szerződő Fél területén lévő hadisírhajai és háborús emlékművei állapotának ellenőrzési jogát.

(3) A Szerződő Felek jelen Megállapodás végrehajtása során tiszteletben tartják azon állam hatályos jogszabályait, amelynek területén a hadisírok és a háborús emlékművek találhatóak, továbbá tiszteletben tartják a nemzeti, a vallási és egyéb hagyományait.

(4) A jelen Cikk (1) bekezdésében megjelölt szervek közötti kapcsolattartás közvetlenül, és angol nyelven történik.

(5) A Szerződő Felek között a jelen Megállapodás végrehajtása során esetlegesen felmerülő vitás kérdések tárgyalással vagy diplomáciai úton kerülnek megoldásra.

7. Cikk

Záró rendelkezések

(1) A jelen Megállapodás akkor lép hatályba, amikor a Szerződő Felek kölcsönösen, diplomáciai úton, írásban értesítik egymást arról, hogy a Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső jogi követelményeknek eleget tettek.

(2) A jelen Megállapodás írásban módosítható a Szerződő Felek kölcsönös beleegyezése esetén. A módosítások jelen Cikk (1) bekezdésében rögzítetteknek megfelelően lépnek hatályba.

(3) A jelen Megállapodás határozatlan időre jön létre. Mindkét Szerződő Fél felmondhatja a jelen Megállapodást, a másik Szerződő Félnek diplomáciai úton eljuttatott írásbeli értesítésben. Jelen Megállapodás az értesítés kézhezvételének napjától számított hat hónap elteltével veszti hatályát.

Készült Bukarestben, 2008. március 6-án, két eredeti példányban, mindegyik példány magyar és román nyelven, és mindkét nyelvű változat egyaránt hiteles.

(aláírások)”

4. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet 2-3. §-a a szerződés 7. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.¹

(3) A szerződés, illetve e rendelet 2-3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külügyminiszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.²

(4) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről a honvédelemért felelős miniszter gondoskodik.

1 Hatályba lépett 2009. III. 6-án a 14/2009. (III. 27.) KüM határozat alapján.

2 Lásd: 14/2009. (III. 27.) KüM határozat.